

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
ΣΤΗ ΝΕΑ ΠΑΦΟ, 2017

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ανακοινώνει την ολοκλήρωση της δέκατης όγδοης ανασκαφικής περιόδου (8 Οκτωβρίου – 5 Νοεμβρίου 2017) στην περιοχή του Ελληνιστικού-Ρωμαϊκού θεάτρου της αρχαίας Νέας Πάφου, στην Κάτω Πάφο. Οι ανασκαφές διεξάγονται από το Πανεπιστήμιο του Σύδνεϋ υπό τη διεύθυνση του Δρ Craig Barker και χρηματοδοτούνται από το Αυστραλιανό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Αθηνών και το Nicholson Museum του Πανεπιστημίου του Σύδνεϋ.

Το αρχαίο θέατρο της Πάφου, λαξευμένο στη νότια πλαγιά του λόφου Φάμπρικα.

Η συνοικία του θεάτρου της Νέας Πάφου βρίσκεται στη νότια πλαγιά του λόφου *Φάμπρικα* στον βορειοανατολικό τομέα της αρχαίας πόλης. Το θέατρο είναι εν μέρει λαξευμένο στο φυσικό βράχο του λόφου και εν μέρει κτιστό. Χρησιμοποιήθηκε για παραστάσεις από την περίοδο της ίδρυσης της πόλης (περίπου 300 π. Χ.) μέχρι την καταστροφή του από σεισμούς τον 4^ο αι. μ. Χ. Η ακμή του θεάτρου τοποθετείται στα μέσα του 2^{ου} αι. μ. Χ., επί εποχής των

αυτοκρατόρων Αντωνίνου Πίου και Μάρκου Αυρηλίου, οπότε η σκηνή και οι είσοδοι διακοσμήθηκαν με μαρμάρινα γλυπτά και γραπτή διακόσμηση.

Εκτός του θεάτρου, η αυστραλιανή αποστολή έχει αρχίσει να αποκαλύπτει κι έναν τομέα της αρχαίας πόλης που βρίσκεται γύρω από το θέατρο. Μια πλακόστρωτη οδός της Ρωμαϊκής περιόδου έχει αποκαλυφθεί στη νότια πλευρά του θεάτρου και ένα Νυμφαίον ή δημόσια κρήνη επίσης της Ρωμαϊκής περιόδου στα νοτιοανατολικά, στοιχεία τα οποία αποτελούν σημαντική συμβολή στη γνώση του αστικού περιβάλλοντος της αρχαίας Νέας Πάφου.

Η ανασκαφική περίοδος του έτους 2017 επικεντρώθηκε στην διερεύνηση του νοτιοανατολικού τομέα του χώρου, πλησίον του Νυμφαίου στο ανατολικό άκρο του θεάτρου. Στο χώρο αυτό ανοίχθηκαν τρεις ανασκαφικές τομές.

Η τομή 17Α σκοπό είχε την αποκάλυψη μεγαλύτερου μέρους της πλακόστρωτης οδού. Επίσης, αποκαλύφθηκε ολόκληρος ο εμπρόσθιος τοίχος του Νυμφαίου. Το Νυμφαίον έχει μήκος 20 μέτρα, πλάτος 5 και οι τοίχοι του έχουν πλάτος 1 μέτρο. Στην κορυφή του τοίχου της πρόσοψης βρέθηκαν μικρά κοιλώματα λαξευτά στο λίθο, τα οποία αποτελούν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι της αρχαιότητας και εικάζεται ότι θα το έπαιζαν οι εργάτες κατά τη διάρκεια ανέγερσης του οικοδομήματος. Το Νυμφαίον χρονολογείται στις αρχές του 2^{ου} αι. μ. Χ. και αποτελεί απόδειξη της υψηλής τεχνογνωσίας των Ρωμαίων για τη διαχείριση του νερού και την ικανότητά τους για διαμόρφωση ανοικτών χώρων μέσα στην πόλη. Στο εμπρόσθιο τμήμα του Νυμφαίου βρέθηκε μικρή δεξαμενή επενδυμένη με υδραυλικό κονίαμα, όπου εικάζεται ότι θα ξεδιψούσαν οι περαστικοί.

Η μαρμάρινη δεξαμενή του θεάτρου

Η δεύτερη τομή (17B) ανοίχθηκε στο οπίσθιο μέρος του Νυμφαίου για τη διερεύνηση του χώρου ανάμεσα στην Αντωνίνεια προέκταση του θεάτρου και το Νυμφαίον. Στο χώρο αυτό εντοπίστηκε μια σειρά από αυλάκια λαξευτά στο βράχο τα οποία σχετίζονται με τη διαχείριση του νερού από και προς το θέατρο και το Νυμφαίον.

Η Τρίτη τομή (17 C) σχεδιάστηκε ώστε να αποκαλύψει τον εξωτερικό τοίχο του θεάτρου της περιόδου των Αντωνίνων. Λαξεύματα στο βράχο υποδεικνύουν ότι ο τοίχος αυτός θα είχε πλάτος 2.2 μέτρα και θα ήταν κτισμένος από μεγάλους λαξευτούς δόμους και σκοπό είχε να στηρίζει τα αναλήμματα πάνω στα οποία βρίσκονταν τα καθίσματα των θεατών.

Παράλληλα με την ανασκαφή, οι εργασίες της αποστολής περιλάμβαναν μελέτη του αρχαιολογικού υλικού που βρέθηκε σε προηγούμενες ανασκαφικές περιόδους, μεταξύ των οποίων τη μελέτη εκατοντάδων θραυσμάτων εφυσωμένης κεραμικής της περιόδου των Σταυροφόρων. Η κεραμική αυτού του τύπου θα παραγόταν σε κάποιον κεραμικό κλίβανο που ίσως βρισκόταν στο χώρο του θεάτρου, αλλά δεν έχει ακόμη εντοπισθεί.

Επίσης, κατασκευάστηκε ένα τρισδιάστατο πρότυπο εικονικής πραγματικότητας του αρχαίου θεάτρου, το οποίο επιτρέπει στο κοινό να αποκτά μια ιδέα του μεγέθους του θεάτρου

της Αντωνίνειας φάσης και της αρχιτεκτονικής εξέλιξης του κτηρίου καθώς και να αντιλαμβάνεται τη δραματική αλλαγή του αστικού περιβάλλοντος της Πάφου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Το πρότυπο αυτό θα είναι σύντομα διαθέσιμο σε εφαρμογή για κινητά.

Αεροφωτογραφία της περιοχής του αρχαίου θεάτρου, όπου διακρίνεται το Νυμφαίον και η πλακόστρωτη οδός.

Εικόνα του προτύπου εικονικής πραγματικότητας της Αντωνίνειας φάσης του θεάτρου.